

lig viser sig Kraft og Lyst til at gaa ind paa Besparelser, ville vi kunne arbejde med større Lyst og Kraft, end naar vi have den Tro, at det hele dog ikke bliver til noget.

Flere Talere have berørt, hvad der kunde spares. Nogle ville gøre det til slet ingenting. Jeg tror, der var en, som mente, at det kun vilde blive 50,000 Kr., han maa tage det i sig igen, da der saaledes allerede er foreslaaet Besparelser til et Beløb af 88,000 Kr. Jeg har ogsaa hørt andre sige henede, at hvis det vilde blive 500,000, saa var det store Sager. Jeg tror, at disse Summer ere for smaa, men paa den anden Side vil jeg ingenlunde komme til Tinget med Løfter om Summer, som jeg i Virkeligheden ikke tror ville blive opfyldte, men at det vil kunne blive en Million eller mere, tvivler jeg ikke paa. At det kan blive det fra Kommissionens Side, tvivler jeg ikke paa, et andet er, om det saa kan gennemføres. Jeg skulde egentlig tro, at naar man har Besparelskommissionens Arbejde sluttet, og man kunde gaa ind paa, hvad den foreslaar, kunde man indvinde omtrent saa meget, at Renten af den forøgede Statsgældsbyrde, som vi nu komme til at paatage os, kunde dækkes. Men sikkert er det naturligvis ikke.

Foruden denne positive Vinding vilde der vindes et andet og i Virkeligheden langt større Udbytte, og det var, at man ved at vise sig streng vilde slaa Bom for en lignende Udvidelse i Fremtiden af Udgifter, der egentlig kunne undværes, og derved vilde uhyre meget være vundet. At vinde Balance paa Statsregnskabet ved Besparelser er ikke muligt, saaledes som Tilstanden er nu. Det tror jeg ikke paa, men at Besparelser kunne blive en betydelig Faktor, tror jeg.

Foruden dette er der, som den højtærede Finansminister ogsaa henviste til, de bedre Tider. De kunne jo ventes, Haabet beskæmmer ingen, som man siger. Jeg skal ikke skjule, at jeg rigtignok ikke har opdaget mange Tegn paa gode Tider, og jeg tror, de ville komme meget langsomt. Her til Lands er Forholdet egentlig det, at da de store Krak kom, og de store pekuniære Stød ramte Landet, tog vi det ikke paa den Maade, at vi lod det daarligere falde sammen, at vi lod det, som ikke var grundmuret, falde i Grus, men vi tog det paa den Maade, at vi søgte at dække over Faldet ved at indrette en Afløsning, en langsom Likvidering. Det kan godt være, at den Maade, vi tog det paa, er den

klogeste, det ved jeg ikke, men i hvert Fald maa vi ikke forundre os over, at de gode Tider her i Landet ikke ville tage Opsving, før mange af de store Skader, der hvile paa Samfundet fra den uheldige Tid, ere ryddede af Vejen.

Jeg synes, at man ikke kan forlange en Finansplan, naar man altsaa ikke mener noget saa uskyldigt filosofisk som det, jeg før talte om, men derimod forlanger, at Finansministeren skal fremkomme med en samlet Finansplan og sige: Se De nu, mine Herrer, vi have saa og saa mange Indtægter og saa og saa mange Udgifter, følgelig have vi færre Indtægter end Udgifter, nu skulle vi komme med Love, som skulle dække Underskuddet. Det vil aldrig nogen kunne gøre, og det vil heller ikke nogen Sinde kunne naas. Naar de gode Tider nu f. Eks. skulde vise, at der kommer større Indtægter, end der kort forinden fandtes, hvor kan man saa lægge en Finansplan efter det? Det kan man ikke, for det kan være, at de gode Tider afløses af mindre gode. En Finansplan, som gaar ud paa at bringe Balance i Regnskabet, synes jeg fornuftigvis ikke kan baseres paa andet end den øjeblikkelige Tilstand.

For saa vidt angaar Finanslovkommissionens Besparelssystem og den Virkning, det kan have paa Finansplanen, maa jeg gøre opmærksom paa, at Finansministeren tager en alt for kort Frist, naar han kun vil vente til næste Aar. Sagen er den, at naar vi komme frem med den fuldstændige Liste over alle de Besparelser, vi kunne finde paa, til næste Foraar eller i Begyndelsen af Sommeren, er det ingenlunde Tilfældet, at disse Besparelser kunne føres igennem lige straks, de skulle i bedste Fald, selv om Regeringen tog dem ubesete, vedtages af Rigsdagen, hvilket altsaa vil sige, at man, da man ikke kan vide, om de blive vedtagne, fornuftigvis ikke kan beregne sin Finansplan derefter. Men dernæst er det saaledes, at mange af de Forslag, Kommissionen vil komme med, kun kunne indføres gradvis. Der er mange Institutioner, som man kan give mindre Bidrag, end de nu faa, og vistnok nogle Institutioner, som om kort Tid ikke behøve Bidrag, men dette maa man afvente. De Besparelser, der komme, kunne derfor ikke komme straks, men først efterhaanden, og til næste Aar vil det i alt Fald være alt for tidligt at vente at se Virkningerne deraf. Man maatte altsaa dertil kræve mindst 2 Aar. Hertil kommer endvidere, som ogsaa den højtærede